

Krajům chybí peníze na sociální služby, do budoucna by mohlo pomoci víceleté financování

Vítězslav Komenda, Eliška Záleská, zem
včera v 07:02 | Zdroj: ČT24

Události: Peníze
na sociální
služby

Zdroj: ČT24

Domovy pro seniory a také další sociální služby pravidelně řeší potíže s financováním a volají pro dlouhodobém řešení. Některé kraje chtějí ještě od ministerstva práce a sociálních věcí získat víc peněz, než kolik pro letošek dostaly, a zároveň hledají zdroje ve svých rozpočtech. Současný a bývalý ministr práce se přou, kdo způsobil letošní vyhrocenou situaci. Řešením do budoucna by mohlo být víceleté financování, do kterého by se ve větším rozsahu zapojily také samosprávy a soukromé zdroje.

Ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka (ANO) uvádí, že jeho vláda zdělila rozpočet po té minulé a „zůstali jsme na stejném – u áčkové sítě 26,157 miliardy korun“. Dodává, že „ty jsme doplnili o 1,4 miliardy korun, které jsem našel právě pro financování té áčkové sítě sociálních služeb“.

Bývalý ministr a nyní poslanec Marian Jurečka (KDU-ČSL) tvrdí, že tam chybí 2,8 miliardy korun. „Proč to tam chybí, je z důvodu, že vláda navrhla zvýšit tarifní tabulky pro platy. To vláda udělala, ale už k tomu neposlala peníze.“

Volání po dlouhodobém financování

Zařízení sociální péče volají po dlouhodobém řešení financování. Ministr Juchelka hodlá představit obrysy možných změn v příštím roce.

O náročném sestavování vlastního rozpočtu vědí hodně například v Charitě Litoměřice. Její ředitelka Petra Smetanová říká, že nejsou zřizování státem. „To znamená, že

nemáme platy, ale mzdy.“ Důležitější však je, že si je nemohou dovolit nezvýšit, protože by propadli na trhu práce. „Tedy první věc je, že byla navýšena minimální mzda od ledna a druhá věc je, že ministerstvo nařídilo navýšit platy.“

I tak ale podle ředitelky neodpovídají náročnosti práce pečovatelek. Volá proto po víceletém financování sociálních služeb, které by organizacím usnadnilo nejen samotné plánování, ale i zajištění stabilního provozu. „Pevně doufám, že bude ještě nějaký finanční zdroj. Máme to spočítáno tak, že bychom vyšli, ale nebudeme moct třeba dokoupit nebo obnovit dostatečné množství materiálu. A pokud by to trvalo delší dobu, tak už se to propíše do kvality služeb.“

Prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký uvádí, že v letošním roce bude chybět jeden a půl až dvě miliardy korun. „Pan ministr říká, že pokud se ukáže, že ze superdávky ještě zbydou nějaké peníze a podaří se tam něco ušetřit, tak je připraven jakoukoliv úsporu poslat do sociálních služeb.“

Jasněji by podle ministra Juchelky mohlo být během letních prázdnin.

ODKAZ

Poslanci se věnovali chystaným změnám v superdávce

Na poskytnutí více peněz se shoduje koalice i opozice

Místopředsdkyně sněmovního sociálního výboru Lucie Šafránková (SPD) považuje poskytnutí peněz pro sociální služby za správný cíl. „Protože ta ambulantní a terénní sociální péče je alfou a omegou, abychom se dokázali postarat o naše nejzranitelnější skupiny občanů.“

Nalezení dostatečných prostředků v rozpočtu považuje za důležité i další místopředsdkyně výboru Pavla Pivoňka Vaňková (STAN). Očekává to od ministra práce Juchelky i od ministryně financí Aleny Schillerové (ANO).

Jaké jsou cesty k víceletému financování

Do budoucna má pomoci víceleté financování organizací. Podle zástupců vlády i opozice je potřeba zapojit víc také samosprávy a soukromé zdroje. „Některé kraje, jako Moravskoslezský, tak zavazuje obce, aby se podílely na krajské síti sociálních služeb. A za mě to je správná cesta,“ říká ministr Juchelka. Jurečka soudí, že potřebujeme větší zapojení privátních subjektů a větší zapojení spolufinancování. „To všechno musíme udělat,“ dodává bývalý ministr.

Dotace na sociální služby pro obyvatele nyní rozdělují kraje, a to vždy jen na rok. Například Pardubický kraj uvádí, že propad je příliš velký a vlastní zdroje nestačí. Dotace podle něj nereflektují vládou schválené zvýšení platů ani nutný rozvoj péče.

Rozdíl mezi požadavky a skutečně získanými částkami státních dotací na sociální služby je podle vyjádření jednotlivých regionů pro ČT nejcitelnější u Prahy – požadavky dosahovaly skoro osmi miliard, získala jen 2,16 miliardy. V Moravskoslezském, Ústeckém a Středočeském kraji chyběla zhruba miliarda korun. Liberecký, Olomoucký, Pardubický a Zlínský region dostaly o 400 až 600 milionů míň. U ostatních se rozdíl pohyboval mezi dvěma a třemi sty miliony korun.

Na podporu nemají poskytovatelé péče nárok automaticky, musí o ni vždy znovu žádat. Nápor na tato zařízení přitom poroste. „Dneska máme osob starších 65 let asi jednadvacet procent. A v roce 2040 jich už bude dvacet pět procent. A v roce 2060 očekáváme, že to číslo překročí třicet procent,“ uvedl ředitel odboru sociálního pojištění ministerstva práce a sociálních věcí Tomáš Machanec.

Stát nyní eviduje přes 2,3 milionu starobních důchodců. V průměru si přijdou na 21 793 korun měsíčně (stav letos v březnu). Nejvyšší důchody pobírají senioři v Praze (v průměru 23 479 korun), ženy zde ale dostávají zhruba o dva tisíce korun méně (21 150 korun). Druhé nejvyšší penze mají senioři v Moravskoslezském kraji (23 045 korun) a seniorky ve Středočeském kraji (20 133 korun). Na opačném konci žebříčku zůstává Karlovarský kraj, kde jsou částky nejnižší u obou skupin (muži průměrně 21 197 korun, ženy 19 265 korun).